

ZYGMUNT ŁUPINA

ur. 1929; Obrocz

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", opozycja w PRL, Solidarność (1980-1989), Wszechnica Związkowa, Wszechnica Nauczycielska

Wszechnica Nauczycielska

No i Wszechnica Nauczycielska, ona była najwcześniej zorganizowana, 18 stycznia [19]81 roku był pierwszy wykład, profesor Zwolski mówił tam o demokracji ateńskiej, to był profesor historii starożytnej. Pamiętam z tego wykładu taki przykład z aluzją: „Jaka była demokracja przy głosowaniach w Atenach? Wrzucało się do urny czarną lub białą kostkę. Biała była – tak, czarna była – nie. Ale szło się do urny z kostką na otwartej dłoni.” I zamilkł profesor, dopiero chichoty narastające dały mu do zrozumienia, że paniali aluzju.

Postawiłem sobie ten cel, jaki był zamierzony w drugiej płaszczyźnie działalności Wszechnicy Związkowej: zmiana świadomości nauczycieli. Wypełnienie białych plam, odfałszowanie wiedzy, bo nie tylko historia, literatura czy historia ideologii były fałszowane. Były fałszowane i nauki przyrodnicze, no choćby, jeśli chodzi o autorów pewnych odkryć, to przecież faworyzowano niektórych Rosjan na przykład, a niektórych pomijano. Niektóre nauki w ogóle były w czasach PRL-u odsunięte, nie tylko ze szkół, ale w ogóle z działalności Akademii Nauk, na przykład socjologia. Więc świadome nauczanie, świadome bez względu na panującą ideologię. Prawda – to było ogólne kryterium. Uczyć wiedzy prawdziwej i historii też. Byli nauczyciele, nawet w okresie międzywojennym, którzy uczyli tylko pozytywnych wydarzeń z dziejów Polski, a pomijali negatywne. Z kolei w czasach PRL-u [był] nacisk na negatywne, sprzed rewolucji październikowej, a później i jedna i druga jest to fałsz, pomijanie niektórych zagadnień w ogóle to jest fałszowanie, oceny ludzi i tak dalej. We Wszechnicy Nauczycielskiej zmiierzaliśmy do prawdy. I to głosiliśmy otwarcie. Nie powiem, żeby były gorące i żarliwe dyskusje w czasie tychże wykładów, bo nauczyciele nie bardzo byli przygotowani, ale były dyskusje, bardzo często po, już w kilka osób. Z tym, że nie dotarliśmy do wszystkich nauczycieli i to się odbija negatywnie.

Data i miejsce nagrania	2014-05-09, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"